

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΡΟΚΛΗΣΗΣ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΥΟΣΚΕΛΕΤΙΚΩΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ΣΤΑ ΤΕΧΝΙΚΑ ΕΡΓΑ

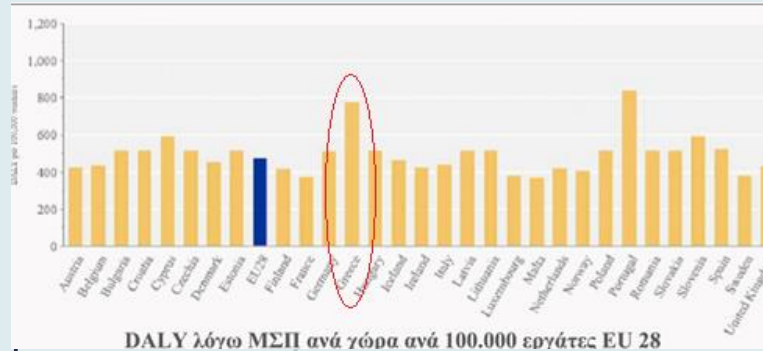
ΜΑΝΤΕΛΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ¹ ΤΣΙΠΟΥΡΙΑΡΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗ²

1. Πολιτικός Μηχανικός, MSc στο Ελληνικό Ανοικτό Παν/μιο,
Σύμβουλος Ασφάλειας και Υγείας.

2. Δρ Χημικός Μηχανικός, MBA,
Προϊσταμένη Τμήματος Επιθεώρησης Ασφάλειας και Υγείας στην εργασία Αχαΐας,
Ανεξάρτητη Αρχή Επιθεώρησης Εργασίας.

Στόχος της παρούσας δημοσίευσης είναι να παρουσιάσει και να αναδείξει το πρόβλημα των Μυοσκελετικών Παθήσεων στην Ελλάδα και κυρίως στον κλάδο των κατασκευών καθώς και τα προτεινόμενα μέτρα ασφαλείας για την αντιμετώπιση τους.

ΤΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΔΕΙΧΝΟΥΝ ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

(EU-OSHA)

• Οι ΜΣΠ αποτελούν τα **συνηθέστερο πρόβλημα υγείας** στην Ευρώπη και στην Ελλάδα και αποτελούν τη δεύτερη αιτία χαμένων DALY σε ποσοστό 15,0%

• Η Ελλάδα καταλαμβάνει τη **δεύτερη θέση μεταξύ των κρατών της EU 28** σε χαμένα DALY λόγω ΜΣΠ (1^η Πορτογαλία, 3^η Κύπρος)

• Οι ΜΣΠ αποτελούν την **κυριότερη αιτία χαμένων DALY στην Ελλάδα** με ποσοστό 24,31%

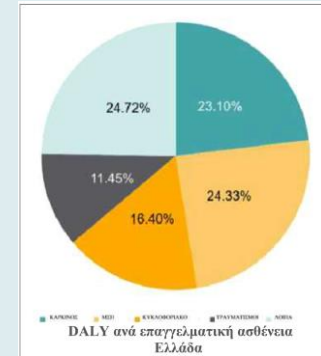
Σύμφωνα με την ΕΛ.ΣΤΑΤ, στις κατασκευές εμφανίζεται το **μεγαλύτερο ποσοστό ατυχημάτων** (6,0%), το **μεγαλύτερο ποσοστό απωλειών χρόνου** λόγω ατυχημάτων (71,9 % απουσία τουλάχιστον μια ημέρα) και το **μεγαλύτερο ποσοστό προβλημάτων υγείας** (5,6%).

Ως το **μεγαλύτερο πρόβλημα υγείας στις κατασκευές αναφέρονται, με διαφορά, οι ΜΣΠ με ποσοστό 59,8%** (προβλήματα στη μέση 40,4%).

- Δεύτερο μεγαλύτερο ποσοστό αφορά καρδιά και κυκλοφοριακό 10,0%
- Τρίτο στρες, κατάθλιψη, άγχος 9,2%
- Τέταρτο αναπνευστικό 4,8%

Ποσοστά προβλημάτων υγείας που σχετίζονται με την εργασία ανά κλάδο

Σύμφωνα με την ΕΛ.ΣΤΑΤ. οι **μεγαλύτεροι κίνδυνοι στους οποίους εκτίθενται οι εργαζόμενοι στις κατασκευές** αφορούν παράγοντες κίνδυνου για ΜΣΠ

Έκθεση σε παράγοντες ΜΣΠ τις κατασκευές Φυσική υγεία

- Επίπονες ή κουραστικές στάσεις ή κινήσεις 55,1%.
- Επαναλαμβανόμενες κινήσεις των χεριών 41,3%.
- Κίνδυνο γλιστρήματος ή παραπατήματος 41,0%.
- Χρήση μηχανημάτων ή εργαλείων 36,3%.
- Χειρισμό βαρέων φορτίων 34,6%.
- Μηχανικές δονήσεις 14,1%.

Ψυχική υγεία

- Εργασιακή ανασφάλεια 43,8%.
- Πίεση χρόνου και ο φόρτος εργασίας 33,1%.
- Προβλήματα από δύσκολους πελάτες 26,2%
- Κακή επικοινωνία και συνεργασία 10,2%
- Έλλειψη αυτονομίας και πρωτοβουλιών 8,8%
- Βία, απειλές, παρενοχλήσεις και εκφοβισμοί 0,4%

Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΩΝ

Ευρωπαϊκές εκστρατείες «Ασφαλείς και Υγιείς Χώροι εργασίας»

2000: Αντιμετωπίστε τα μυοσκελετικά προβλήματα που σχετίζονται με την εργασία!

(Turn your back on musculoskeletal disorders)

Εφαρμογή νομοθεσιών και κανονισμών αναφορικά με την εργονομία και την προστασία από τους φυσικούς κινδύνους.

2007: Μειώστε την καταπόνηση (Μυοσκελετικές παθήσεις) (Lighten the load (Musculoskeletal disorders))

2007 - 2008: Η πρωτοβουλία για Ασφαλείς και Υγιείς Χώρους Εργασίας

2008 - 2009: Εκτίμηση κινδύνου

Χειρωνακτική διακίνηση φορτίων - Εκτίμηση Επαγγελματικού Κινδύνου- Αρχές της Εργονομίας - Καλές πρακτικές

2020-2022: Ασφαλείς και Υγιείς Χώροι εργασίας: Μειώστε την καταπόνηση
Healthy Workplaces Lighten the Load

Ακολουθεί μια διαφορετική προσέγγιση από τις προηγούμενες εκστρατείες.

Ολιστική προσέγγιση

Έμφαση και στους ψυχοκοινωνικούς παράγοντες (Ψυχική υγεία)

Βασική παράμετρος για την πρόληψη είναι η ενεργός συμμετοχή των εργαζομένων στην εκτίμηση των κινδύνων και τη λήψη μέτρων

Κουλτούρα ασφάλειας

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

- Οι εργαζόμενοι στον κλάδο των κατασκευών και παρουσιάζουν το μεγαλύτερο πρόβλημα σε ΜΣΠ και εκτίθενται σε μεγάλο ποσοστό σε τουλάχιστον ένα παράγοντα κινδύνου τόσο για την σωματική τους όσο και για την ψυχική υγεία που συνδέεται με τις ΜΣΠ
- Έλλειψη συστήματος αξιολόγησης και καταγραφής της κατάστασης της υγείας των εργαζομένων.
- Σοβαρό πρόβλημα είναι η υποαναφορά και η υποδιάγνωση των επαγγελματικών ασθενειών.
- Απαιτείται ολιστική προσέγγιση
- Η πρόκληση ή επιδείνωση των ΜΣΠ αποτελεί συνδυασμό διαφόρων παραμέτρων με διαφορετική βαρύτητα
- Η χρονική πίεση, ο φόρτος εργασίας, η έλλειψη αυτονομίας και πρωτοβουλιών, η έλλειψη υποστήριξης, οι κακή επικοινωνία και οι συνεργασίες αποτελούν παράγοντες πρόκλησης ΜΣΠ
- Απαραίτητη η ενεργός συμμετοχή των εργαζομένων στην αξιολόγηση και εκτίμηση των κινδύνων.
- Απαραίτητη η ενεργός συμμετοχή των εργαζομένων στην εξεύρεση εφαρμογή και αξιολόγηση των μέτρων αντιμετώπισης κινδύνων

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Οι κατευθύνσεις που προτείνονται είναι δύο:

- 1) Ανάπτυξη συστήματος αξιολόγησης και καταγραφής της κατάστασης υγείας του εργατικού δυναμικού της χώρας
- 2) Ανάπτυξη κουλτούρας στην Ασφάλεια και Υγεία και ολιστική προσέγγιση σε εθνικό επίπεδο

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Ασφάλεια και υγεία στα σχολεία

Παιδιά οι αυριανοί εργαζόμενοι

Σύμφωνα με τον EU-OSHA ο επιπολασμός των ΜΣΠ μεταξύ των παιδιών και των νέων είναι ήδη υψηλός με αποτέλεσμα να εντάσσονται στο εργατικό δυναμικό με προϋπάρχοντα προβλήματα.

Χώρες όπως η Φιλανδία, Αυστρία, Ουγγαρία, Γερμανία, ανέπτυξαν προγράμματα για την αύξηση της σωματικής δραστηριότητας στα σχολεία, την εκμάθηση του υγιεινού τρόπου ζωής, την κατανόηση της ασφάλειας και την προστασία από τους κινδύνους στις αθλητικές δραστηριότητες, την προαγωγή της σωματικής και της ψυχικής υγείας

Αποσκοπούν στη δημιουργία **κουλτούρα ασφάλειας** στους πολίτες από μικρή ηλικία, προσανατολισμένη στη συνεχή **προστασία της ζωής και της υγείας και στην ανάπτυξη της ευημερίας.**

Η ελληνική πολιτεία πρέπει να δρομολογήσει τις αναγκαίες συνεργασίες μεταξύ υπουργείων, φορέων και πανεπιστημίων Παιδείας, Αθλητισμού, Υγείας και του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε με στόχο την εκπόνηση ενός ολοκληρωμένου σχεδίου με σκοπό την προώθηση της **Κουλτούρας της Ασφάλειας** και της διατήρηση και ανάπτυξης της σωματικής και ψυχικής υγείας στα σχολεία.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- European Agency for Safety and Health at Work. (2019). European Risk Observatory Report. *Work-related musculoskeletal disorders: prevalence, costs and demographics in the EU*. Luxembourg: Publications Office of the European Union.
- European Agency for Safety and Health at Work. (2020). European Risk Observatory Report. *Work-related musculoskeletal disorders: from research to practice. What can be learnt?* Luxembourg: Publications Office of the European Union.
- European Agency for Safety and Health at Work. (2022). Better Schools by Promoting Musculoskeletal Health. A strategic approach for promoting exercise and preventing MSDs in schools.
- European Agency for Safety and Health at Work. (2022). Worker participation in the prevention of musculoskeletal risks at work. Bilbao.
- Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ). (2021, Νοέμβριος 25). Δελτίο Τύπου. Ειδική Έρευνα για τα Ατυχήματα και τα Προβλήματα Υγείας που Συνδέονται με την Εργασία (AD HOC ENOHTA 2020). ΠΕΙΡΑΙΑΣ, ΕΛΛΑΔΑ.